

EXTRAS-RAPORT

privind participarea AEP la *webinarul* cu tema *Genul și alegerile*, organizat de Rețeaua de competențe electorale francofone (RECEF), în parteneriat cu Centrul European de Sprijin Electoral (ECES), în data de 3 decembrie 2020

Pandemia de COVID-19 a generat provocări nemaîntâlnite care au accelerat implementarea rapidă a unor reforme și adaptarea unor soluții alternative în toate sferile societății, inclusiv în domeniul electoral.

Organizațiile internaționale dedicate egalității de gen și-au asumat rolul de a analiza aceste provocări și de a oferi noi perspective guvernelor și factorilor de decizie în ceea ce privește integrarea egalității de gen în fundamentarea proiectelor de acte normative sau a politicilor publice, fie că sunt legate de gestionarea crizei sanitare sau de adoptarea de măsuri economice, sociale sau politice.

Diferitele măsuri de adaptare a proceselor electorale puse în aplicare de organismele de management electoral în contextul pandemiei pot fi evaluate și din perspectiva genului, în vederea identificării și atenuării efectelor diferențiate ale acestora asupra femeilor și bărbaților.

Procesele electorale reprezintă un barometru al egalității de gen în societate, generând efecte distincte asupra bărbaților și femeilor. Acest lucru poate avea rolul de a stimula organismele de management electoral să ia în considerare aceste rezultate diferențiate în planificarea activităților lor, precum și în practicile lor organizaționale.

Un organism de management electoral în care există o abordare sensibilă la gen poate răspunde nevoilor și intereselor femeilor și bărbaților din interiorul său, prin adoptarea de diferite practici în scopul facilitării accesului femeilor la diferite funcții, dar și în vederea sensibilizării tuturor angajaților la perspectiva de gen necesară creării unui mediu de muncă egalitar. Acest lucru presupune depășirea angajamentelor formale în ceea ce privește paritatea personalului, fără a diminua însă importanța recunoscută a acesteia. Un organism de management electoral ar putea facilita derularea unor programe de instruire a angajaților și a personalului electoral privind egalitatea de gen sau chiar să reformeze cultura instituțională prin adoptarea unor angajamente ferme în acest domeniu.

Pentru a oferi posibile piste de reflecție asupra acestor aspecte, Rețeaua de competențe electorale francofone (RECEF), în parteneriat cu Centrul European de Sprijin Electoral (ECES) au decis să organizeze un *webinar* cu tema *Genul și alegerile* (orig. *Genre et elections*), în data de 3 decembrie 2020, de la ora 15:30 (ora României).

Obiectivul evenimentului

Scopul *webinarului* cu tema *Genul și alegerile*, organizat de RECEF și ECES, a fost unul dublu, concretizat în necesitatea de a spori interesul participanților față de conceptul de *organizație sensibilă la gen*, precum și raportat la componentele și obiectivele unei politici interne sensibile la gen, dar și de a familiariza auditoriul cu rolul de punct focal de gen, denumit generic și responsabil pentru egalitatea de gen, în cadrul unui organism de management electoral.

Evenimentul online a reunit reprezentanți din cadrul organismelor de management electoral, specialiști din partea organizațiilor internaționale cu responsabilități în domeniul electoral, reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale și alți actori interesați.

Prezentarea participanților și a subiectelor dezbătute

Locul desfășurării: videoconferință prin intermediul aplicației *Microsoft Teams*.

Reprezentantul din partea AEP: consultant parlamentar, Serviciul relații externe, Departamentul cooperare internațională.

Organisme de management internațional și experți internaționali:

1. Președintele Comisiei Electorale Naționale Autonome, Benin;
2. Vicepreședinta Comisiei Electorale Naționale Autonome, membră a Cercului de coordonare a Forumului femeilor, Benin;
3. Președintele Comisiei Electorale Naționale Independente, Burundi;
4. Șefa de cabinet al directorului general în materie de alegeri, Élections Canada;
5. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Comore;
6. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Comore;
7. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Comore;
8. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Guineea;
9. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente și membră a Cercului de coordonare a Forumului femeilor din RECEF, Madagascar;
10. Secretarul executiv național adjunct al Comisiei Electorale Naționale Independente, Madagascar;
11. Consilieră în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Madagascar;
12. Consilieră în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Madagascar;
13. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Mauritania;
14. Secretarul general al Élections Québec și al RECEF, Québec;
15. Directoare în domeniul cercetării, planificării strategice și cooperării internaționale în cadrul Élections Québec;
16. Consilieră în domeniul cooperării internaționale în cadrul Élections Québec și însărcinată cu misiune în cadrul Forumului femeilor din RECEF, Québec;

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Departamentul cooperare internațională

tel.: 0213100824

e-mail: relatii publice@roaep.ro

17. Consilier în domeniul cooperării internaționale în cadrul Élections Québec și însărcinat cu misiune în cadrul RECEF;
18. Consilieră în domeniul cooperării internaționale în cadrul Élections Québec;
19. Șefa Direcției de resurse umane și protocol și secretară personală a directorului general în materie de alegeri, Senegal;
20. Șef al Diviziei de studii și aspecte juridice, Direcția generală pentru alegeri, Senegal;
21. Comisar în cadrul Comisiei Electorale Naționale Independente, Togo;
22. Președinta Instanței Regionale Independente pentru alegeri, Tunisia;
23. Responsabilă cu protocolul și cooperarea internațională în cadrul Cabinetului președintelui Consiliului Instanței Superioare Independente pentru alegeri, Tunisia;
24. Președinta Rețelei francofone pentru egalitate între femei și bărbați;
25. Consilieră în cadrul Rețelei francofone pentru egalitate între femei și bărbați;
26. Consilier în cadrul Rețelei francofone pentru egalitate între femei și bărbați;
27. Consilier în cadrul Rețelei francofone pentru egalitate între femei și bărbați;
28. Formatoare și specialistă în studii de gen, ECES;
29. Șefa Direcției Programe și Mobilizare a Resurselor, ECES;
30. Președinta Consiliului Strategic, ECES;
31. Consilieră, ECES;
32. Însărcinată cu misiune în cadrul International IDEA;
33. Însărcinată cu misiune în cadrul Direcției pentru afaceri politice și guvernare democratică, Organizația Internațională a Francofoniei (OIF);
34. Specialistă în cadrul Direcției pentru afaceri politice și guvernare democratică, OIF.

Agenda:

- **Introducere** - directoarea Serviciului de cercetare și cooperare internațională din cadrul Élections Québec, Secretariatul general al RECEF
- **Prezentarea planului de acțiune al Forumului Femeilor** – reprezentanta Cercului de coordonare a Forumului Femeilor din RECEF și vicepreședintă a Comisiei Electorale Naționale Autonome din Benin
- **Organismele de management electoral și politica sensibilă la gen** - directoare de programe din cadrul ECES și expertă în comunicare instituțională și gen în cadrul ECES
- **Pauză**
- **Prezentare susținută de International IDEA** - responsabil de programe pentru Africa și Asia de Vest, International IDEA: Lansarea publicației *Cadru de elaborare a unor politici interne de gen pentru organismele de management electoral*
- **Concluzii**

Cuvintele de bun venit au fost adresate de directoarea Serviciului de cercetare și cooperare internațională din cadrul Élections Québec și membră în cadrul Secretariatul general al RECEF, care a amintit rolul important al Forumului Femeilor din RECEF, înființat cu ocazia celei de-a 7-a Adunări Generale a RECEF, desfășurată la Sinaia, în data de 7 iunie 2019.

RECEF dorește să contribuie la *Strategia pentru francofonie pentru promovarea egalității între femei și bărbați, drepturile și împuternicirea femeilor și fetelor*, adoptată de șefii de stat și de guvern la 12 octombrie 2018, în cadrul celui de-al XVII-lea Summit al francofoniei de la Erevan, Armenia.

În timpul celui de-al șaselea seminar electoral desfășurat de RECEF în luna martie 2018, în Madagascar, dedicat problematicii proceselor electorale inclusive, membrii rețelei și-au manifestat interesul pentru integrarea perspectivei de gen în activitățile lor curente. Bazându-se pe acest impuls și dorind să consolideze locul și contribuția femeilor în cadrul organismelor de management electoral, membrii RECEF au hotărât crearea unui organism dedicat continuării reflecției asupra egalității de gen: Forumul femeilor din RECEF. Acesta își propune să contribuie la consolidarea capacității femeilor din cadrul organismelor de management electoral să consolideze cooperarea dintre organismele de management electoral în domeniul egalității de gen, dar și să îmbunătățească procesele electorale prin integrarea perspectivei de gen în acțiunile organismelor de management electoral.

Oficialul a subliniat că, în această perioadă dificilă generată de pandemia de COVID-19, activitățile Forumului femeilor se desfășoară la distanță, cu precădere online, însă aceasta și-a exprimat speranța că toți membrii se vor putea reuni în curând. De asemenea, oficialul a mulțumit ECES și International IDEA pentru implicarea în organizarea *webinarului*.

Conform intervenției vicepreședintei Comisiei Electorale Naționale Autonome din Benin, orice formă de discriminare a femeilor trebuie descurajată și contestată, lucru la care contribuie și *webinarul* organizat de ECES și International IDEA. Astfel, orice organism de management electoral ar trebui să asigure respectarea egalității de gen în ceea ce privește accesul în funcții publice al femeilor și să implementeze măsuri concrete care să susțină acest obiectiv. Reprezentanta Comisiei Electorale Naționale Autonome din Benin a precizat că asigurarea egalității de gen în domeniul electoral este un scop pentru a cărui îndeplinire sunt necesare multă determinare și eforturi concentrate pentru a asigura sustenabilitatea obiectivelor Forumului Femeilor pe termen mediu și lung.

Directoarea de programe din cadrul ECES a subliniat rolul esențial al participării politice a femeilor, care necesită mai multă promovare, iar un bun punct de plecare ar putea fi chiar reforma din interior a organismelor de management electoral. Conform datelor ECES, organismele de management electoral care și-au asumat implementarea unor măsuri privind egalitatea de gen au creat un mediu propice participării femeilor în procesele electorale. În mod concret, organismele de management electoral ar trebui să facă din egalitatea de gen un obiectiv strategic, construit pe

administrației electorale este observată și în Etiopia, iar în Belgia a fost implementată o politică de cote în constituirea listelor electorale, ceea ce încurajează o reprezentare adecvată a femeilor în forul legislativ.

Lansarea Cadrului de elaborare a politicilor interne de gen pentru organismele de management electoral (orig. *Cadre d'élaboration de politiques internes de genre pour les organes de gestion électorale*) a fost anunțată de reprezentanta din partea International IDEA.

Aceasta a precizat că inițierea unei politici interne de gen este un pas important și un reper pentru aspirațiile organizațiilor de management electoral în promovarea egalității de gen, începând cu propriile operațiuni, procese și practici de gestionare. În orice instituție, implementarea eficientă a procesului de lansare și dezvoltare a unei politici interne de gen depinde de schimbările de mentalitate și de o redefinire a valorilor bazate pe gen, precum și de disponibilitatea de a învăța și de a dezvolta standarde și mecanisme nediscriminatorii. În majoritatea contextelor instituționale, acesta este un proces pe termen lung care necesită abordări durabile, persistență și consistență.

Nu există un model standard - prin urmare, procesul de dezvoltare și conținutul fiecărei politici de gen trebuie să fie adaptate la contextul național, precum și la misiunea și ambiția organismului de management electoral de a promova egalitatea de gen. Procesul de dezvoltare trebuie să fie incluziv, ghidat de conducere și trebuie să stabilească mecanisme care să implice întregul personal.

O politică internă de gen ar trebui să reflecte principiile pe care organismul de management electoral le apără și se străduiește să le instituționalizeze prin acțiunile sale. Politica de gen ar trebui să includă următoarele principii:

1. *Genul este o temă transversală.* Recunoscând genul ca parte integrantă a tuturor aspectelor activității sale, organismul de management electoral se angajează să abordeze problemele de gen în structurile sale instituționale, sistemele, procesele, practicile, precum și în proiectarea, implementarea și monitorizarea activităților sale.

2. *Egalitate și nediscriminare.* Organismul de management electoral trebuie să respecte principiul promovării egalității substanțiale de gen și a nediscriminării, care este un element esențial al oricărei societăți democratice. Promovarea egalității și nediscriminării poate fi realizată prin asigurarea egalității de șanse și a accesului la dezvoltarea profesională în cadrul organismului de management electoral. O astfel de instituție poate realiza, de asemenea, acest principiu prin monitorizarea performanței implementării politicii de gen, colectarea și raportarea datelor cheie în funcție de sex și vârstă. Acest lucru ar permite o analiză a oportunităților și beneficiilor disponibile bărbaților și femeilor la diferite niveluri ale organismului de management electoral.

3. *Participare și reprezentare incluzivă.* Politica internă de gen ar trebui să se bazeze pe premisa că, în calitate de instituție sensibilă la gen, organismul de management electoral acționează pentru a asigura participarea și reprezentarea semnificativă a femeilor în cadrul sistemelor, structurilor și

proceselor sale. De exemplu, Comisia electorală din Namibia prevede că cel puțin doi dintre cei cinci comisari electorali (adică 40%) ar trebui să fie femei pentru a asigura reprezentarea și echilibrul între sexe. Acest principiu, întruchipat în legislația electorală, este fundamental și, prin urmare, ar trebui să se aplice în sistemele interne ale instituției.

4. *Transparență și responsabilitate.* Punerea în aplicare a politicii interne de gen se va baza pe principiul conform căruia organismul de management electoral se asigură că informațiile privind politica, rezultatele așteptate și punerea sa în aplicare vor fi accesibile tuturor celor din cadrul instituției. În general, unii susțin că responsabilitatea are mai multe efecte pozitive asupra operațiunilor organismului de management electoral. În special, promovează transparența și buna guvernare, care sunt instrumentele ideale pentru promovarea egalității de gen.

Concluzii

Pe termen lung, abordarea integratoare a genului vizează transformarea instituțiilor sociale discriminatorii, știind că discriminarea poate fi înrădăcinată în legi, norme culturale și practici comunitare. Prin urmare, integrarea unei perspective de gen ar trebui să plaseze egalitatea de gen în centrul structurilor, sistemelor și proceselor unui organism de management electoral, la toate nivelurile.

Cu toate acestea, trebuie recunoscut că abordarea integrată a egalității de gen poate întâmpina și provocări din cauza schimbărilor care urmează să fie introduse la nivel individual, colectiv, organizațional și instituțional. În general, obiectivele privind egalitatea de gen sunt obiective de transformare pe termen lung.